

Sygn. akt I CSK 2404/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska

w sprawie z powództwa Banku [...] spółki akcyjnej w W.

przeciwko G. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 lipca 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 20 maja 2021 r., sygn. akt V ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz adw. M. M. kwotę 1 800 zł (tysiąc osiemset) powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 maja 2021 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację pozwanego G. S. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z 22 stycznia 2021 r. w sprawie z powództwa Banku [...] Spółki Akcyjnej w W. o zapłatę.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu drugiej instancji w całości i domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz na jej oczywistą zasadność.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy

i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2019 r., I CSK 627/18, niepubl.). Szczegółowa analiza skargi prowadzi do wniosku, że powyższe przesłanki nie zostały wykazane.

W skardze kasacyjnej jako istotne zagadnienie prawne wskazano potrzebę wyjaśnienia „jak powinien kształtować się obowiązek informacyjny banku (przedsiębiorcy) wobec klienta w zakresie konsekwencji zawarcia umowy o treści narzuconej przez bank (przedsiębiorcę)”.

W skardze nie wykazano, że przedstawione zagadnienie prawne jest nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, a jego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Nie wskazano także przepisu prawa, na tle którego wyłoniło się to zagadnienie, ani nie dokonano analizy jurydycznej bogatego orzecznictwa w przedmiocie obowiązku informacyjnego banku względem konsumentów (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 8 lipca 2016 r., I CSK 570/15; wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 2018 r., IV CSK 250/17; wyrok Sądu Najwyższego z 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18). Należy podkreślić, że istotnym zagadnieniem prawnym jest problem powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności interpretacyjne, co nie zostało dowiedzione w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący wskazał także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku,

gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.).

W analizowanej skardze kasacyjnej nie wykazano tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Twierdzenie o wystąpieniu tej przesłanki nie znajduje potwierdzenia w ustaleniach faktycznych Sądu drugiej instancji, którymi Sąd Najwyższy jest związany na podstawie art. 398¹³ § 2 *in fine* k.p.c. Podniesione zarzuty stanowią jedynie polemikę z tymi ustaleniami oraz przeprowadzoną w toku instancji oceną dowodów, co jest niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym ze względu na treść art. 398³ § 3 k.p.c.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz.U. 2019 poz. 18).

Pismo powoda zostało wniesione po terminie wskazanym w art. 398⁷ § 1 k.p.c. W konsekwencji nie wywołuje skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, obejmujących sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na skargę kasacyjną (art. 167 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 KPC i art. 398²¹ k.p.c.).

[as]

